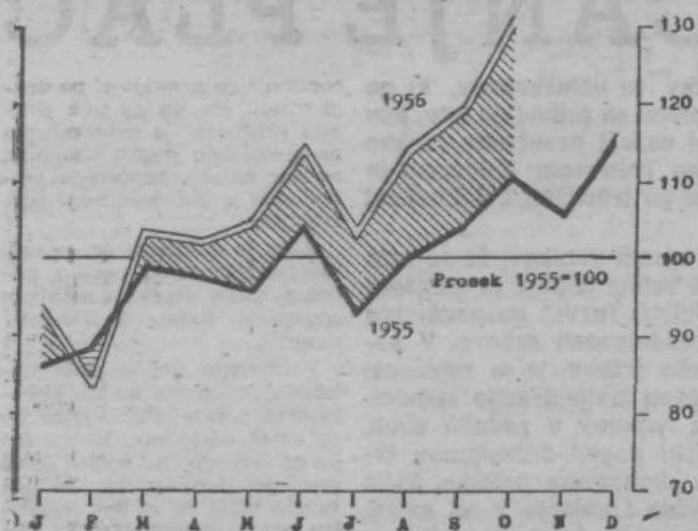

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

Letošnji družbeni plan je dofcitil, da bo porasla proizvodnja za 10%. V prvih desetih mesecih letos se je dvignila za 9%. Ker proizvodnja v zadnjih mesecih leta raste, pričakujemo, da bomo do konca leta dosegli približno pričakovano povečanje 10%.

Indeksi so po posameznih vejah v primerjavi z istim razdobjem lani naslednji:

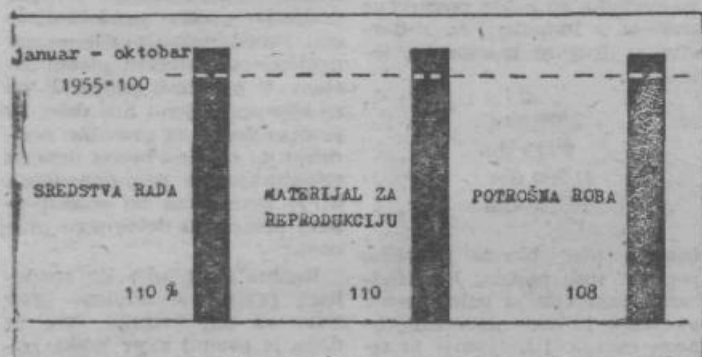
Elektroenergija	115
Premog	110
Nafta	108
Črna metalurgija	113
Barvasta metalurgija	112
Nekovine	107
Kovinska industrija	106
Elektroindustrija	111
Kemična industrija	120
Gradbeni material	101
Lesna industrija	109
Papir	141
Tekstil	103

Usnje in obuetev	112
Guma	116
Živilska industrija	111
Tobak	117

Največji porast beležimo v papirni industriji, kjer prihajajo čedalje bolj do izraza nove zmogljivosti v Bosni in Sloveniji, nato pa v kemični industriji z indeksom 120. Elektrogospodarstvo je prav tako precej nad povprečjem. Po drugi strani pa je najmanjši porast v proizvodnji gradbenega materiala (kjer je prišel do izraza počasnejši tempo investicij) in pri lesni industriji.

Le za 3% se je povečala proizvodnja v tekstilni industriji, medtem ko se je nasprotno mnogo bolj povečala v drugih vejah, ki proizvajajo blago široke potrošnje, kakor usnje, obuetev in guma, v živilski in tobačni industriji.

Namenska proizvodnja

Od leve proti desni predstavljajo stolpci: delovna sredstva — material za reprodukcijo — potrošno blago

Proizvodnja sredstev za delo za 8%. Potemtakem se proizvodnja surovin ter drugih materialov za proizvodnjo (reprodukcijo) se je v teh desetih mesecih povečala (v primerjavi z 10 meseci 1955) za 10%, proizvodnja potrošnega blaga pa le pretekla leta.

V gradbeništvu in industriji zaposleno osebje

V prvih devetih mesecih letos je število zaposlenih v industriji in gradbeništvu neznatno večje kakor v istem razdobju lani. V gradbeništvu je to število še vedno nižje kakor lani. To je posledica zmanjšane gradbene aktivnosti. Gradbena aktivnost je šele v drugi polovici leta nekaj močnejša, to pa naj-

več zaradi stanovanjske graditve, tako da se je tudi število zaposlenih povečalo, vendar ni doseglo lanske ravni. Število v industriji zaposlenega osebja se je nekoliko povečalo. V septembru leta 1955 je bilo v industriji zaposlenih 822.000 delavcev in uslužbencev, v septembru letos pa 863.000.

Osebna potrošnja

(Nadaljevanje z 2. strani)

konomske naprej vzdržljiva. Prevsam zaradi same stopnje industrijskega razvoja, ki smo ga dosegli. Ta odpira široko perspektivo uporabe strojev na področju proizvodnje za osebno potrošnjo. Sedaj opravljamo — in vedno več jih bo — obsežne rekonstrukcije in razširjena predelovalne industrije. Zatem kmetijstva. To je polje, ki ga moramo ustvarjati in povečati za strojegradnjo, ki jo že imamo in ki se bo še naprej izpopolnjevala in dopolnjevala. S tem samim bodo hitreje začeli prihajati povečani valovi izdelkov za osebno potrošnjo. Odpri jim je treba pot do potrošnika, da gospodarstvo ne bi trpelo težav in zastojev zaradi omejenosti prometa — realizacije. To naš sistem po svoji naravi zmoro brez protislovnosti, ki so značilne za kapitalizem. Preprosto ureja splošne odnose v razdelitvi sredstev, pri čemer osebna potrošnja posameznikov čedalje bolj raste.

Dve okoliščini pa popolnoma konkretno ekonomsko zahtevata porast osebne potrošnje proizvajalcev. Prva je v tem, da visok realni zaslužek delavcev vzpodbuja uporabo strojev, zamenjavo roč. s stroj. načinom dela. Odpira drugačno perspektivo ekonomije podjetij, nasprotno od tiste, ko so zaslužki nizki in ko zraven tega denarni prejemki delavcev ne obsegajo vsega tistega, kar predstavlja družbeno nalogo za vzdrževanje tega delavca.

Imeli smo že primere, da so nekatere gospodarske organizacije računale, da jim je uporaba ročnega dela »cenejša« kakor uporaba strojev!

Druga okoliščina je v tem, da sedanji nizki zaslužki silijo proizvajalce, da se obračajo in iščejo viro dohodkov izven svojega osnovnega delovnega mesta. Dopolnilno delo se čedalje bolj širi. Prehaja okvire družbene smotnosti in je vzrok nizke intenzivnosti dela na osnovnem delovnem mestu. Dopolnilno delo daje okrog 16 odstotkov denarnih dohodkov delavskih družin in

okrog 20 odstotkov dohodkov uslužbenskih družin. Tudi to delo kaže težnjo porasta Kmetije — v povprečju — prav tako dobivajo okrog 40 odstotkov dohodkov iz dela izven kmetijstva. Z ustreznimi ukrepi, s povečanjem dohodkov na osnovnem delovnem mestu, moramo doseči mnogo večji interes proizvajalcev prav za to osnovno delo.

Ne da bi se spuščali v druga vprašanja, pa naj navedemo še to, da nizek realni zaslužek pomeni usmerjanje hišnega proračuna na trg s hrano. Industrijsko blago, posebno kulturne potrebe, imajo toliko manj mesta v proračunu družine, kolikor je ta proračun splošno vzeto nizek. Omejevanje ima pravičako svojo logiko. Najmanj se dotika hrane, posebno osnovne. Kruh in nekatere druge predmete si kakorkoli, z delom in nedelom, vsak zagotovi. To pa samo zastruje pritisk na trg — tam, kjer smo najbolj deficitarni (žito in drugo) — in kar rešujemo z velikim dolarskim uvozom.

Zato tudi imamo opravka z znanimi smernicami naše ekonomske politike — pospeševanje pridelovalne industrije, kmetijstva, življenjskega standarda.

Zmerno povečanje standarda

Družbeni plan za leto 1957 določa skromno popraviljanje materialnega položaja delovnih ljudi. S skladi, s katerimi računamo, bo fizični obseg oseb. potroš. prihodnje leto za 9% višji v primerjavi z letošnjim letom. Če merimo na enega prebivalca, znaša ta porast 7,2 odstotka.

V čem je zasnovano to pričakovanje? Zasnovano je na porastu industrijske proizvodnje in povečanju uvoza za široko potrošnjo. Na tej osnovi morajo skladi za osebno potrošnjo porasti za 15 odstotkov: porast skladov hrane je manjši — 5 do 6 odstotkov — ker računamo z letošnjo letino kmetijstva.

Kam nas to usmerja? Razpoložljivi skladi potrošnih do-

brin kažejo, da je možno popravljati osebno potrošnjo, vendar v smeri večjega trošenja industrijskih izdelkov. Ti skladi znašajo približno 38 milijard din. Zato tvorijo realno osnovo za določeno povečanje zasluzka delavcev in uslužbencev. To povečanje znaša v povprečju 10 odstotkov skupnega plačnega sklada. Po kvalificiranosti dela se bo to povečanje gibalo od 7 do 12 odstotkov v odnosu na vsakega posameznega primera.

Viri potrošnje so lahko širši

Povečanje, o katerem smo govorili, je proporc, ki ga določa plan. Tudi o njem bo vse-kakor še govora v ljudski skupščini, ki prav sedaj razpravlja o planu. Mi smo samo na kratko povedali, kakšen je problem.

Toda je nekaj drugega, o čemer je potrebno razpravljati v naši javnosti. Namreč — kako naj razširimo viro življenjskega standarda? Ali so dane možnosti, da z razpoložljivimi sredstvi dosežemo večje rezultate, večjo količino dobrin za potrebe potrošnje?

Te možnosti so. Potreben je, da vse naše družbene sile usmerimo k njim. Potreben je trud, da v vsakem konkretnem primeru uresničimo tisto misel tovariša Tita — da naj vlagamo tam, kjer se z najmanjšimi sredstvi dobi največ. Prav tako je potrebno proučiti naše subjektivne slabosti v organizaciji podjetij, zadrug, trgovine, izobraževanja kadrov — vse tisto, kar je bilo poudarjeno na IV. plenumu Zveznega odbora Socialistične zveze in na VI plenumu Centralnega komiteja Zveze komunistov.

Z drugimi besedami: naš standard je v marsičem odvisen od nas samih, od našega dela. Splošna razdelitev družbenih sredstev, ki jo postavlja plan, je samo okvir tega. Lahko ga ne uresničimo. Lahko ga pa tudi presežemo. Kolikor koli imamo pravico, da s polnim zanimanjem pričakujemo rešitev, ki jo bo določil družbeni plan, ne moremo v nobenem primeru zmanjšati pozornosti na tisto drugo stran, ki je v naših rokah, v rokah delavskih svetov, zadrug, delavcev in kmetov.

Naj navedemo preprost primer. Zakaj naj bi naš življenjski standard v mestu trpel zaradi pomanjkanja vrtnin, visokih cen in šikaniranja spekulantov? Ni vzroka. Mar naj res prismažkuje paradiznika ali čebule ali paprike zato, ker je bilo v nekem mesecu preveč sonca? Pa' kje so naša polja za namakanje? Kaj je z uporabo umetnih naprav za dež? Zemljiških površin imamo tudi v družbeni lastnini. A zato ni potrebno veliko. Investicije v naprave so majhne. Gre pa za kulturo, ki še isto leto daje pridelek. Po nekem računu zadostuje moderno obdelati 9.000 oralov zemlje, da bi dobili dovolj vrtnin za 2.000.000 prebivalcev. V mestih, katerih standard je bil le-

(Konec na 6. strani)

Osnovni industrijski izdelki

(mesečno povprečje januar—oktober)

		1955	1956	Indeks
Elektroenergija	mil. kwh	354	405	115
Premog	tisoč ton	1.240	1.372	110
Metallurški koks	tisoč ton	58	75	130
Surova nafta	tisoč ton	21	24	143
Predelava nafte	tisoč ton	63	73	116
Surovo železo	tisoč ton	41	52	127
Surovo jeklo	tisoč ton	66	33	111
Valjano blago	tisoč ton	42	42	100
Aluminij	ton	960	1.184	124
Elektrolitski baker	ton	2.094	2.027	100
Svinec	ton	6.200	6.181	100
Volto steklo	ton	2.390	2.762	115
Cement	tisoč ton	131	125	96
Žveplena kislina	ton	6.121	8.578	140
Umetno gnojilo	tisoč ton	17	22	130
Poljedelski stroji	ton	1.096	1.235	112
Tovornjaki	kosov	149	189	127
Rezan les	tisoč m ³	157	152	97
Bombažne tkanine	mil. m ²	14	14	100
Volnene tkanine	tisoč m ²	2.141	1.868	88
Obutev	tisoč parov	560	612	109
Jedilno olje	ton	2.832	2.407	85
Tobačni izdelki	ton	1.344	2.343	174